

Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра психології, педагогіки і туризму

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Туристичні регіони світу

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Спеціальність	242 Туризм
Освітня програма	Туристичне обслуговування
Форма здобуття освіти	денна
Статус дисципліни	нормативна
Мова викладання	українська
Семестр	I
Обсяг дисципліни	кредити – 3 загальний обсяг годин – 90 аудиторна робота – 30 год., у т. ч.: <ul style="list-style-type: none">- лекції – 14 год.,- семінарські заняття – 16 год.,- самостійна робота – 60 год.
Форма контролю	іспит
Пререквізити	загальні знання з географії, всесвітньої історії, історії культури. Здобувачі вищої освіти повинні знати основні географічні та історичні поняття та категорії; вміти оперувати понятійно-категоріальним апаратом, користуватися науковими та методичними джерелами, робити аргументовані висновки; володіти елементарними навичками пошуку, систематизації, узагальнення інформації, роботи з джерелами, електронними ресурсами, виділення релевантної інформації, написання та оформлення реферативних повідомлень.
Постреквізити	знання, отримані у процесі вивчення дисципліни «Туристичні регіони світу», можуть бути використані під час вивчення базових туризмознавчих дисциплін «Географія туризму», «Туристичне країнознавство» та ін.
Викладач	Лебедєва Ірина Миколаївна, кандидат історичних наук, доцент
Контактна інформація	e-mail: iryna.lebedieva@knl.u.edu.ua
Дні занять	згідно розкладу занять
Консультації	згідно графіку консультацій

ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ЗМІСТУ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «Туристичні регіони світу» є формування у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 242 Туризм уявлення про сутність та основні закономірності туристично-рекреаційного районоутворення та районування, про розподіл світу на туристичні регіони та ознайомлення з комплексною характеристикою туристичних ресурсів цих регіонів.

Предметом дисципліни є розподіл світу на туристичні регіони та комплексна характеристика туристичних ресурсів цих регіонів.

Завданням дисципліни є опанування здобувачами теоретичних аспектів туристично-рекреаційного районоутворення та районування, ознайомлення з принципами, покладеними в основу туристичного районування світу за версією UNWTO, а також з альтернативними концепціями розподілу світу на туристичні регіони, з характеристикою туристично-рекреаційних ресурсів Європейського, Азіатсько-Тихоокеанського, Американського, Африканського та Близькосхідного туристичних регіонів, з проблемами і перспективами розвитку туризму у цих регіонах, а також з природними та історико-культурними ресурсами найбільш цікавих для туристів країн.

ЦІЛІ НАВЧАННЯ

Засвоєння навчальної дисципліни «Туристичні регіони світу» передбачає формування таких компетентностей: здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність працювати в міжнародному контексті; здатність зосереджуватися на результатах при виконанні завдань та вміння їх презентувати; здатність використовувати професійну термінологію, оперувати туристичною інформацією, вести дискусію та виражати власну думку в усній та письмовій формах. Також вивчення дисципліни має на меті формування фахових компетентностей: здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій; розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів; здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал; здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен знати теоретико-методологічні засади курсу та понятійний апарат навчальної дисципліни; теоретичні основи туристично-рекреаційного районоутворення; сутність і принципи туристично-рекреаційного районування; систему туристичного районування світу за версією UNWTO; поділ туристичних регіонів світу на субрегіони (мезорегіони); різні концептуальні підходи до проблеми туристичного районування; туристично-рекреаційні ресурси Європейського, Азіатсько-Тихоокеанського, Американського,

Африканського та Близькосхідного туристичних регіонів. Здобувач повинен уміти давати комплексну характеристику туристичних регіонів світу; здійснювати аналіз туристично-рекреаційного потенціалу території; аналізувати природні, суспільні та подієві туристичні ресурси туристичних регіонів; робити порівняльний аналіз туристичного потенціалу різних регіонів світу; визначати сприятливі та гальмівні чинники розвитку туризму у туристичних регіонах світу; визначати проблеми і перспективи розвитку туризму у туристичних регіонах світу. Володіти елементарними навичками: аналізу та оцінки туристично-рекреаційного потенціалу території; роботи з науковою та методичною літературою, електронними ресурсами; використання отриманих знань під час навчального процесу (в роботі з науково-методичними матеріалами, джерелами аналітичного, статистичного характеру, при підготовці відповідей на теми семінарських занять, при виконанні самостійної роботи) та навчальної практики.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Під час вивчення дисципліни «Туристичні регіони світу» здобувачі вищої освіти мають відвідувати лекційні та семінарські заняття, вчасно виконувати всі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. Відпрацювання занять, пропущених через поважні причини, відбувається під час консультацій. У разі здачі завдань (практичні роботи, індивідуальні завдання) після встановленого строку без поважних причин кількість балів за їх виконання зменшується (з мах 5 б. ставиться лише 4).

Під час виконання завдань здобувачі повинні обов'язково дотримуватися принципів академічної доброчесності, а саме: самостійно виконувати всі види завдань та форми контролю; посилатися на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надавати достовірну інформацію про використані методики досліджень і джерела інформації, результати власної навчальної діяльності.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Тема 1. Туристичне та рекреаційне районування: теоретичні аспекти. Мета і завдання дисципліни «Туристичні регіони світу». Туристично-рекреаційні ресурси як основа туристичного районування. Головні ознаки та умови формування туристично-рекреаційних районів (регіонів). Районоутворюючі чинники у міжнародному туризмі. Туристичні регіони світу за класифікацією Всесвітньої туристичної організації (UNWTO). Проблема туристичного районування світу на сучасному етапі. Концептуальні моделі міжнародного туристичного районування.

Тема 2. Туристично-рекреаційні ресурси Європейського туристичного регіону. Південна і Західна Європа. Загальна характеристика та регіональний поділ Європейського туристичного регіону. Фактори туристичної привабливості регіону. Загальна характеристика та туристично-

рекреаційні ресурси Західноєвропейського туристичного субрегіону. Характеристика та туристично-рекреаційні ресурси Південноєвропейського туристичного субрегіону. Головні центри туристичної та рекреаційної діяльності Західноєвропейського і Південноєвропейського субрегіонів. Середземноморський рекреаційний комплекс

Тема 3. Туристично-рекреаційні ресурси Європейського туристичного регіону. Північна і Центрально-Східна Європа. Загальна характеристика та туристично-рекреаційні ресурси Північноєвропейського туристичного субрегіону. Загальна характеристика та туристично-рекреаційні ресурси Центрально-Східноєвропейського туристичного субрегіону. Проблеми та перспективи використання туристично-рекреаційних ресурсів та розвитку туризму в Європейському туристичному регіоні.

Тема 4. Туристично-рекреаційні ресурси Азіатсько-Тихоокеанського туристичного регіону. Загальна характеристика та регіональний поділ Азіатсько-Тихоокеанського туристичного регіону. Фактори туристичної привабливості регіону. Природні, суспільні, подієві туристично-рекреаційні ресурси Азіатсько-Тихоокеанського туристичного регіону. Головні центри туристичної та рекреаційної діяльності Азії. Головні центри туристичної та рекреаційної діяльності Австралії та Океанії. Проблеми та перспективи розвитку туризму в Азіатсько-Тихоокеанському туристичному регіоні

Тема 5. Туристично-рекреаційні ресурси Американського туристичного регіону. Загальна характеристика та регіональний поділ Американського туристичного регіону. Фактори туристичної привабливості регіону. Природні, суспільні, подієві туристично-рекреаційні ресурси Північноамериканського туристичного субрегіону. Природні, суспільні, подієві туристично-рекреаційні ресурси Південноамериканського туристичного субрегіону. Природні, суспільні, подієві туристично-рекреаційні ресурси Центральноамериканського і Карибського туристичних субрегіонів. Проблеми та перспективи розвитку туризму в Американському туристичному регіоні

Тема 6. Туристично-рекреаційні ресурси Африканського туристичного регіону. Загальна характеристика та регіональний поділ Африканського туристичного регіону. Фактори туристичної привабливості регіону. Природні, суспільні, подієві туристично-рекреаційні ресурси Африканського туристичного регіону. Проблеми та перспективи використання туристично-рекреаційних ресурсів та розвитку туризму в Африканському туристичному регіоні. Фактори, які сповільнюють розвиток туризму в регіоні. Нерівномірність розвитку туризму у країнах Африки.

Тема 7. Туристично-рекреаційні ресурси Близькосхідного туристичного регіону. Загальна характеристика та регіональний поділ Близькосхідного туристичного регіону. Фактори туристичної привабливості регіону. Природні суспільні, подієві туристично-рекреаційні ресурси Близькосхідного туристичного регіону. Головні центри туристичної та рекреаційної діяльності Близькосхідного туристичного регіону. Проблеми та перспективи використання туристично-рекреаційних ресурсів та розвитку туризму у Близькосхідному туристичному регіоні. Нерівномірність розвитку туризму у країнах Близького Сходу.

ВИДИ ЗАНЯТЬ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Передбачені лекційні та семінарські заняття, виконання самостійної роботи та її захист. Форма підсумкового контролю – іспит.

Під час навчання використовуються методи: проблемного викладання, пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, частково-пошуковий, дослідницький, діалогово-комунікаційний, самонавчання. Семінарські заняття передбачають усне опитування, виконання письмових практичних завдань, захист індивідуальних і групових завдань (презентацій). Самостійна робота включає вивчення теоретичних питань, що стосуються тем лекційних занять, за рекомендованою літературою, виконання індивідуальних завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу. Однією з умов виконання індивідуальних завдань є дотримання принципів академічної доброчесності.

СИСТЕМА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти має таку структуру

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – іспит	Аудиторна та самостійна навчальна робота	50
		Модульна контрольна робота (МКР)	20
		Іспит	30
		Разом	100

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності здобувача (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань обов'язкової самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

**Критерії оцінювання аудиторної роботи здобувача
(на семінарському занятті)**

№ п/п	Види навчальної діяльності	Оцінка	Критерії оцінки
1.	Відповідь на семінарі з основних питань	5	Правильна, ґрунтовна, повна відповідь, творче висвітлення проблем
		4	Правильна відповідь, але недостатньо повна, розгорнута та ґрунтовна
		3	Поверхнева відповідь з порушенням логіки, неаргументована
		2	Неправильна відповідь
2.	Активна участь у роботі семінару (доповнення, відповіді на проблемні питання тощо)	5	Максимально висока активність, що свідчить про всебічну обізнаність з матеріалом
		4	Висока активність, що свідчить про фрагментарну обізнаність з матеріалом
		3	Середня активність, що свідчить про необізнаність з матеріалом
		2	Низька активність, що свідчить про неволодіння матеріалом
3.	Експрес-контроль (робота на семінарі протягом 10-15 хв.: тест, поточна контрольна робота, вибіркове опитування та ін.)	5	Повна відповідь за критеріями конкретного виду роботи
		4	Недостатньо повна відповідь за критеріями конкретного виду роботи
		3	Поверхнева відповідь з порушенням логіки, неаргументована
		2	Незадовільна відповідь за критеріями конкретного виду роботи
4.	Написання творчого повідомлення, виконання індивідуального проекту	5	Ґрунтовне повідомлення, в якому повністю розкрито зміст обраної проблеми, зроблено відповідні узагальнення, висновки
		4	Правильне, але недостатньо повне, розгорнуте та ґрунтовне повідомлення

		3	Поверхнєве з порушенням логіки, неаргументоване повідомлення
		2	Поверхнєве з порушенням логіки, численними помилками повідомлення

Критерії оцінювання самостійної роботи здобувачів

Позааудиторна самостійна робота здобувачів включає виконання завдань, які пропонуються викладачем (письмові практичні роботи, підготовка презентацій, творчих завдань). Позааудиторна самостійна робота оцінюється за традиційною 4-бальною системою: «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). За невиконання завдань самостійної роботи здобувач отримує «0» балів.

Виконані всі вимоги до написання позааудиторної самостійної роботи: позначені проблема й обґрунтована її актуальність, зроблений аналіз різних точок зору на проблему й логічно викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита повністю, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення, дані правильні відповіді на додаткові питання.	«відмінно»
Виконані основні вимоги до написання позааудиторної самостійної роботи, тема розкрита достатньо повно, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення. В той же час допущені деякі недоліки: не обґрунтовано актуальність проблеми, сформульовані висновки нечіткі, наявні певні неточності у викладенні матеріалу.	«добре»
Є істотні відступи від вимог до написання позааудиторної самостійної роботи. Зокрема: тема розкрита лише частково, допущені фактичні помилки в змісті позааудиторної самостійної роботи, відсутній висновок, не витриманий обсяг самостійної роботи; є недоліки в оформленні.	«задовільно»
Тема самостійної роботи не розкрита, виявляється істотне нерозуміння проблеми, не витриманий обсяг самостійної роботи; самостійна робота оформлена неправильно.	«незадовільно»

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу здобувача як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в

рейтинговий бал за роботу протягом семестру шляхом помноження на 10¹. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Модульна контрольна робота (МКР) є складником семестрового рейтингу і виконується перед заліком.

До кожного варіанта модульної контрольної роботи входить по три питання, що відповідають репродуктивному (рівень А), алгоритмічному (рівень В) й творчому (рівень С) рівням складності.

Кожне питання модульної контрольної роботи оцінюється по багатобальній системі.

Структура модульної контрольної роботи:

Завдання репродуктивного рівня (А): максимальна кількість балів – 4.

Завдання алгоритмічного рівня (В): максимальна кількість балів – 6.

Завдання творчого характеру (С): максимальна кількість балів – 10.

Максимальна кількість балів за виконану модульну контрольну роботу становить **20 балів**. Невка на МКР оцінюється в **0 балів**.

Час виконання модульної контрольної роботи – **1 год. 20 хв.**

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Види завдань	Кількість балів	Критерії оцінки
Питання (завдання) репродуктивного рівня (рівень А, мах – 4 б.)	4	відповідь логічна та послідовна, повністю розкриває зміст питання
	3	відповідь повна, проте є незначні недоліки та помилки
	1–2	відповідь неповна, поверхнева, містить багато помилок та неточностей
	0	відповідь відсутня або повністю не відповідає змісту питання
Питання (завдання) алгоритмічного рівня (рівень В, мах – 6 б.)	6	відповідь повна, логічна, послідовна; здобувач демонструє відмінне знання фактологічного матеріалу, досконало орієнтується у змісті питання
	4–5	відповідь у цілому правильна, проте недостатньо повна та змістовна

¹ Наприклад, протягом семестру здобувач отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить **4,33**, з округленням до десятої частки – **4,3**. Отриману оцінку множимо на **10**: **4,3x10=43**. Це число є рейтинговим балом здобувача за роботу протягом семестру.

	1–3	відповідь неповна, поверхнева, із суттєвими помилками та неточностями
	0	відповідь відсутня або повністю не відповідає змісту питання
Питання (завдання) творчого рівня (рівень С, мах – 10 б.)	10	відповідь вичерпна, змістовна, логічна та послідовна, містить самостійні судження та демонструє здатність до творчого розв’язання поставлених завдань; здобувач вільно оперує поняттями та термінологією, аргументовано доводить власну точку зору
	8–9	відповідь правильна, змістовна, послідовна, але містить недоліки та неточності у розв’язанні завдань; здобувач демонструє недостатнє обґрунтування власної точки зору
	5–7	відповідь в цілому правильна, але неповна, містить незначні недоліки, рівень самостійності суджень недостатній
	3–4	відповідь неповна, схематична, є неточності та помилки у викладенні матеріалу, рівень самостійності суджень недостатній
	1–2	відповідь поверхнева, нелогічна, містить суттєві помилки та неточності, рівень самостійності суджень низький
	0	відповідь відсутня або не відповідає змісту питання
	Разом	20 балів

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і рейтингового бала за МКР.

Максимальний рейтинговий бал студента становить **70 балів**.

Підсумкова форма контролю – іспит.

Здобувачам, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **63–70**, за рішенням кафедри може бути виставлена підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою «**відмінно**», за шкалою ЄКТС – **A**. **Підсумковий рейтинговий бал** виставляється шляхом додавання до семестрового рейтингового бала здобувача **30 балів**.

Іспит відбувається в **усній формі**. Здобувачі мають дати відповідь на три питання екзаменаційного білету.

Викладач оцінює відповідь здобувача на іспиті за 4-бальною шкалою. Ця оцінка трансформується в **екзаменаційний рейтинговий бал** у такий спосіб:

- «**відмінно**» – 30 балів;
- «**добре**» – 23 бали;
- «**задовільно**» – 18 балів;
- «**незадовільно**» – 0 балів.

Критерії оцінювання відповіді здобувача на іспиті

Повна і правильна відповідь на всі питання екзаменаційного білету, здобувач демонструє знання фактологічного матеріалу, основних теоретичних питань курсу, вичерпно відповідає на додаткові запитання викладача, творчо застосовує теоретичний апарат дисципліни	« відмінно » (30 балів)
У цілому правильна відповідь на питання екзаменаційного білету, здобувач вміє робити аналіз і висновки, але на додаткові запитання викладача відповідає з деякими неточностями та недоліками	« добре » (23 бали)
Поверхнева відповідь на питання екзаменаційного білету, здобувач припускається помилок при висвітленні фактологічного матеріалу, частково знає відповідь на запропоновані питання і демонструє наявність окремих елементів самостійного мислення	« задовільно » (18 балів)
Відсутність будь-якої відповіді на теоретичні запитання внаслідок незнання програмного матеріалу	« незадовільно » (0 балів)

Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни виставляється за підсумковим рейтинговим балом (сума семестрового рейтингового бала та екзаменаційного бала) за таблицею:

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
75 – 81	C	

66 – 74	D	задовільно
60 – 65	E	
0 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

Якщо здобувач на іспиті з дисципліни, з якої він мав семестровий рейтинговий бал **менше 42 балів**, отримує **позитивну** екзаменаційну оцінку («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»)), то йому виставляється підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою **лише «задовільно»**, за шкалою ЄКТС – **E**, а в екзаменаційній відомості в графі «Підсумковий рейтинговий бал» ставиться **60 балів**.

Умови допуску до семестрового іспиту

Для допуску здобувачів вищої освіти до іспиту з дисципліни «Туристичні регіони світу» обов'язковим є виконання ними вимог навчального плану і графіка навчального процесу. Здобувачі мають відпрацювати всі пропущені аудиторні заняття з дисципліни «Туристичні регіони світу». Здобувач вважається **допущеним до семестрового контролю** (іспиту), якщо він **виконав усі види робіт**, що передбачені робочою програмою дисципліни.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Базова література

1. Головченко В., Кравчук О. Країнознавство: Азія, Африка, Латинська Америка, Австралія і Океанія : навч. посіб. Київ : Нічлава, 2006. 336 с.
2. Калуцький І. Ф., Ковальська Л. В. Рекреаційні комплекси світу : навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ : Лік, 2014. 72 с.
3. Кузик С. П. Географія туризму : навч. посіб. Київ : Знання, 2011. 271 с.
4. Мальська М. П. Туристичне країнознавство. Європа : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2010. 222 с.
5. Масляк П. О. Рекреаційна географія : навч. посіб. Київ : Знання, 2008. 343 с.
6. Немець Л. М., Кулешова Г. О., Соколенко А. В. Туристсько-рекреаційні ресурси світу : навч.-метод. посіб. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 102 с.
7. Полчанінова І. Л., Покоłodна М. М. Рекреаційні комплекси світу : навч. посіб. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 107 с.
8. Рутинський М. Й. Географія туризму : навч.-метод. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 160 с.

9. Сажнева Н. М. Рекреаційна географія : навч. посіб. Мелітополь : Люкс, 2008. 329 с.
10. Скрипник Н. Я., Сердюк А. М. Рекреаційна географія : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 296 с.
11. Смаль І. В. Туристичні ресурси світу. Ніжин : Вид-во Ніжинського держ. ун-ту імені Миколи Гоголя, 2010. 336 с.
12. Стафійчук В. І., Малиновська О. Ю. Туристичне країнознавство: туристичні ресурси світу. Європа. Азія. Австралія та Океанія : навч. посіб. Київ : Альтерпрес, 2009. 427 с.

Додаткова література

1. Аристова Л. Б. Туристический комплекс Турции и стран ЦА: состояние, проблемы, перспективы. *Восточная аналитика*. 2019. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/turisticheskiy-kompleks-turtsii-i-stran-tsa-sostoyanie-problemy-perspektivy>.
2. Бейдик О. О., Бондарчук Ю. С., Мішеніна Н. О. Туристські ресурси Естонії: позиціонування в Україні та світі. *Географія та туризм*. 2014. Вип. 28. С.112–118. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/bejdyk4.htm.
3. Бекренева Ю. С., Соловьева Е. Г. Особенности и перспективы развития международного туризма в США. *Казанский вестник молодых ученых*. 2019. № 5. С. 156–162. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/osobennosti-i-perspektivy-razvitiya-mezhdunarodnogo-turizma-v-ssha>.
4. Бессонова В. Б. Туристский регион: содержание и границы понятия (на примере анализа туристской учебной литературы). *Туризм и культурное наследие: Межвузов. сборник науч. трудов*. 2006. Вып. 3. С.287–295. URL: https://tourlib.net/statti_tourism/bessonova2.htm.
5. Большаник П. В. Туристское районирование США. *Вестник Югорского государственного университета*. 2016. Вып. 4 (43). С. 7–12. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/turistskoe-rayonirovanie-ssha>.
6. Большаник П. В. Туристское районирование Канады. *Вестник Югорского государственного университета*. 2017. Вып. 2 (45). С. 52–54. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/turistskoe-rayonirovanie-kanady>.
7. Голубнича С.М. Рекреаційні комплекси світу : метод. вказівки для самостійн. роботи студентів ден. і заоч. форм навчання напряму підготовки «Туризм». Донецьк : ДонНУЕТ, 2012. 92 с.
8. Горіна Г. О. Компаративний аналіз підходів до територіального районування світу за туристичними регіонами міжнародними інститутами. *Економіка і суспільство*. 2016. Вип. 3. С.311–316. URL: http://elibrary.donnuet.edu.ua/70/1/Gorina_article_30_06_2016.pdf.
9. Комар Н. В., Уніят А. В. Привабливість Азіатсько-Тихоокеанського регіону на світовому ринку туристичних послуг. *Ефективна економіка*. 2015. № 7. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/18961>.
10. Кулешова Г. О. Туристсько-рекреаційні ресурси світу : метод.

вказівки для самостійн. роботи студентів, що навчаються за спеціальністю «Економічна та соціальна географія». Харків, 2012. 60 с.

11. Кусков А. С., Терентьева О. В., Шуть Р. А. Роль международного туризма в экономике Италии. *Туризм и культурное наследие: Межвузов. сборник науч. трудов.* 2002. Вып. 1. URL: https://tourlib.net/statti_tourism/kuskov.htm.

12. Любичева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). Київ : Альтерпрес, 2002. 436 с.

13. Манаков А. Г. География международного туризма и Всемирного наследия ЮНЕСКО: взгляд сквозь призму концепции «центр – периферия». *Псковский регионологический журнал.* 2009. № 8. С. 63–74. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/geografiya-mezhdunarodnogo-turizma-i-vsemirnogo-naslediya-yunesko-vzglyad-skvoz-prizmu-kontseptsii-tsentr-periferiya>.

14. Манаков А. Г. Туристское районирование мира: геокультурный подход. *Псковский регионологический журнал.* 2010. № 9. С. 82–90. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/turistskoe-rayonirovanie-mira-geokulturnyy-podhod>.

15. Мандрик І. П., Степасюк І. В. Особливості розвитку туризму в Португалії. *Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки. Серія «Географічні науки».* 2012. № 9 (234). С.153–159. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/mandryk.htm.

16. Мышлявцева С. Э. Анализ туристских потоков в странах Южной Европы (на примере Испании). *Географический вестник.* 2015. № 3. С. 111–114. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/analiz-turistskih-potokov-v-stranah-yuzhnoy-evropy-na-primere-ispanii>.

17. Петрина Н. В., Левасюк Н. В. Національні парки Кенії: територіальна організація мережі та туристсько-рекреаційне значення. *Географія та туризм.* 2016. Вип. 35. С. 36–47. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/petryna.htm.

18. Петринка Л. В. Географія туризму : навч. посіб. Ч. 1. Харків : Основа, 2011. 95 с.

19. Петринка Л. В. Географія туризму : навч. посіб. Ч. 2. Харків : Основа, 2011. 96 с.

20. Поколодна М. М. Рекреаційна географія : навч. посіб. Харків : ХНАМГ, 2012. 275 с.

21. Поколодна М. М., Полчанінова І. Л. Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турсресурси України) : конспект лекцій. Харків : ХНАМГ, 2012. 174 с.

22. Прасул Ю. І., Шумік Є. С. Природні рекреаційні ресурси світу : метод. рекомендації до самост. і практич. роботи. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. 34 с.

23. Пульникова А. А., Бовтун В. С. Туризм в Китае и перспектива его развития. *Горизонты образования.* Барнаул, 2008. Вып. 10. URL: https://tourlib.net/statti_tourism/pulnikova.htm.

24. Рекреаційна географія : письмові консультації / уклад. Л.

А. Савранчук, В. Г. Явкін. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2012. 110 с.

25. Сирик В. Ф. Рекреационный потенциал отдельных стран Центральной Европы. *Культура народов Причерноморья*. 2009. № 176. С. 169–173. URL: https://tourlib.net/statti_tourism/sirik.htm.

26. Слепнева Е. В., Лопатин М. Н., Чупикова Е. А. Туристско-рекреационное районирование северо-западной части Центральной Азии. *Известия Иркутского государственного университета*. 2017. Т. 22. С. 104–123. URL: <file:///C:/Users/lebed/Downloads/turistsko-rekreatsioonnoe-rayonirovanie-severo-zapadnoy-chasti-tsentralnoy-azii.pdf>.

27. Сологуб Ю. І. Політична нестабільність в країні як негативний фактор розвитку туристичної сфери держави (на прикладі країн Північної Африки). *Країнознавство*. 2011. № 1. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/sologub.htm.

28. Туристичне країнознавство: країни – лідери туризму : навч. посіб. / за ред. О. О. Любіцевої. Київ : Альтерпрес, 2008. 436 с.

29. Фастовець О. О. Особливості розвитку туризму та гостинності в Саудівській Аравії. *Туристичний та готельно-ресторанний бізнес: світовий досвід та перспективи розвитку для України* : матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конференції (Одеса, 10 квітня 2019 р.). Одеса : ОНЕУ, 2019. С. 136–140. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/fastovec2.htm.

30. Харитон В. В. К вопросу районирования Восточной Европы как туристского региона в конце XX – начале XXI в. *Вестник Томского государственного университета. Культурология и искусствоведение*. 2018. № 29. С. 156–162. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/k-voprosu-rayonirovaniya-vostochnoy-evropy-kak-turistskogo-regiona-v-kontse-hh-nachale-hhi-v>.

31. Ярмоменко С. Г. Лікувально-оздоровчий туризм в Румунії: територіальна організація та основні тенденції розвитку. *Географія та туризм*. 2014. Вип. 31. С. 3–14. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/yaromenko.htm.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації. URL: <http://www2.unwto.org/>.

2. Офіційний сайт Світової спадщини ЮНЕСКО. URL: <https://whc.unesco.org/>.

3. Все о туризме – образовательный туристический портал. URL: <https://tourlib.net/>.

4. AirPano: Виртуальные путешествия вокруг света. URL: <https://www.airpano.ru/>.